

IVO KUŠTRAK

OSNOVNI PROBLEMI RAZVOJA POLJOPRIVREDNO- PREHRAMBENOG KOMPLEKSA

I. RAZVOJ POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

Razvoju naše poljoprivrede u periodu 1971-1978. bitno su doprinijela dva društvena dogovora republika i pokrajina za razvoj poljoprivrede. Prvi je donesen 1973. godine, a drugi 1977. godine. U sprovođenju prvog i drugog dogovora u razvoju poljoprivrede postignuti su značajni rezultati ali su ostali i neriješeni krupni problemi.

U periodu prije donošenja prvog dogovora o razvoju poljoprivrede 1973. godine poljoprivredna proizvodnja zaostajala je za sve većom potrošnjom poljoprivredno-prehrambenih proizvoda što je uvjetovalo visok rast cijena ovih proizvoda i razvoj poljoprivrede postao je jedan od značajnih strukturnih problema naše privrede.

Obujam proizvodnje osnovnih poljoprivrednih proizvoda (pšenica, kukuruz, šećerna repa i suncokret) nije bio dovoljan da osigura potrebe prehrambene industrije i potrebe ishrane stanovništva. Uvoz poljoprivrednih proizvoda se stalno povećavao i pogoršavao platnu bilansu zemlje. Ekonomski položaj društvenog sektora poljoprivrede bio je nepovoljan. Zbog svega toga usvojen je Društveni dogovor o razvoju poljoprivrede 1973-1975. Realizacijom ovog dogovora ubrzan je razvoj poljoprivredne proizvodnje a posebno je povećana proizvodnja osnovnih poljoprivrednih proizvoda (pšenica, kukuruz, šećerna repa, suncokret).

Povećanoj proizvodnji doprinijela je i primjena suvremenih agrotehničkih mjera i rezultati naše poljoprivredne nauke naročito u stvaranju naših vlastitih selekcija visokorodnih sorata pšenice i hibrida kukuruza i suncokreta. U ovom periodu povećana je opremljenost mehanizacijom a posebno je povećan broj traktora na individualnim gospodarstvima od 71.625 u 1971. godini na 230.026 u 1977. godini. Stopa rasta ukupne poljoprivredne proizvodnje za period 1971-1977. iznosila je 3,6%, a u tom društvenih gospodarstava 7,1% a individualnih 2,8%.

U 1978. godini došlo je do pada stope rasta poljoprivredne proizvodnje za 5,2%, što će se negativno odraziti na realizaciju planiranih stopa rasta 1976-1980. U prve dvije godine ovog srednjoročnog razdoblja ostvarena je stopa rasta od 5%, ali zbog pada stopa u 1978. godini ostvarena stopa iznosi 2,1% za trogodišnji period.

Ostvarena proizvodnja pšenice za period od 1971 do 1978. iznosi 5354 tisuća tona prosječno godišnje. Najveća proizvodnja ostvarena je 1974. go-

dine 6.282 tisuće tona a najmanja 1975. godine 4.404 tisuće tona. Prosječni trogodišnji prinos ostvaren je u proizvodnji pšenice 30,5 metričkih centi po hektaru, a najveći prinos je ostvaren 1977. godine 34,9 metričkih centi po hektaru, a najmanji 1972. 25,5 metričkih centi po hektaru. U ovom osmogodišnjem periodu organizacije udruženog rada proizvele su u prosjeku 2.059 tisuća tona ili 30,85% od ukupne proizvodnje s prosječnim prinosom od 43,9 metričkih centi po hektaru. Najveći prosječan prinos ostvaren je u poljoprivrednim organizacijama 1976. godine 51,2 metričke cente po hektaru, a najmanji u 1972. 36,5 metričkih centi po hektaru.

Proizvodnja kukuruza stalno je povećavana od 7.443 tisuće tona u 1971. godini na 9.870 tisuća tona u 1977. godini ili za 33%, usprkos smanjenju površina za 5%, jer su prinosi po ha povećani za 38%. Prinosi po ha kretali su se od 30,8 mtc/ha u 1971. godini do 42,5 mtc/ha u 1977. godini, a u poljoprivrednim organizacijama najveći prinos ostvaren je 1977. godine 63,8 mtc/ha.

Proizvodnja šećerne repe porasla je od 2.961 tisuće tona (1971. godine) na 5.300 tisuća tona (1978. godine) ili za 78%. Proizvodnja suncokreta od 347 tisuća tona (1971.) na 550 tisuća (1978) ili za 58%, a uljane repice od 18 tisuća tona na 71 tisuću tona ili za 272%. Najveća proizvodnja rajčice 510 tisuća tona i paprike 360 tisuća tona ostvarena je u 1977. godini, a jabuka 486 tisuća tona 1976. godine. Proizvodnja mesa porasla je od 922 tisuće tona 1971. godine na 1.200 tisuća tona 1978. godine ili za 30%. Najveći porast imala je proizvodnja pilećeg mesa za 57%, zatim svinjskog mesa za 28%, ali sa znatnim oscilacijama u proizvodnji a proizvodnja goveđeg mesa porasla je od 263 tisuće tona u 1971. godini na 330 tisuća tona u 1975. godini ili za 25%, a zatim stagnira. Proizvodnja mlijeka porasla je u tom periodu za 55%.

U SR Hrvatskoj ostvareni prinosi u proizvodnji osnovnih poljoprivrednih proizvoda su iznad jugoslavenskog prosjeka osim postignutih prinosa u SAP Vojvodini. Prinosi poljoprivrednih organizacija veći su od jugoslavenskog prosjeka a najveći prosječni prinosi pšenice ostvareni su 1976. godine 56,9 mtc/ha, a kukuruza 1977. godine 64,4 mtc/ha. Ostvareni rezultati u obimu proizvodnje pšenice i kukuruza u SR Hrvatskoj za posljednje tri godine nisu zadovoljavajući i teško je pretpostaviti da će se 1980. godine ostvariti planirani ciljevi.

II. OTKUP POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

U periodu 1971-1978. godine prosječno je otkupljeno 2.280.000 tona pšenice godišnje. Maksimalno je otkupljeno 2.799 tisuća tona u 1976. godini, a minimalno 1.878 tisuća tona u 1973. godini. Od ukupne proizvodnje otkupljene količine kreću se od 35 do 48%. Otkup pšenice u 1976. godini povećan je za 40% a u 1978. godini za 25% u odnosu na 1971. godinu. Prosječni ostvareni otkup nije dovoljan za podmirenje potreba ishrane nepoljoprivrednog stanovništva nego su se ove potrebe pokrivala uvozom oko

490 tisuća tona godišnje u periodu 1971-1978. godina. Samo u najrodnijim godinama odnosno u godinama najvećeg otkupa približili smo se pokriva-
nju domaćih potreba.

U otkupu kukuruza rezultati su slabiji jer učešće društvenog sektora u proizvodnji iznosi svega 16%, a otkupljene količine s individualnih gos-
podarstava od ostvarene proizvodnje iznose svega 8%. Otkup kukuruza u
1976. godini povećan je za 93%, a u 1978. godini za 51% u odnosu na 1971.
godinu, a u ovom periodu (1971-1977) otkup je iznosio 1.310 tisuća tona
prosječno godišnje a s individualnih gospodarstava svega 580 tisuća tona
ili 44,2%, u otkupu.

Vrlo značajni rezultati potignuti su u povećanju otkupa u periodu
1971-1977. drugih poljoprivrednih kultura: rajčice od 65 na 106 tisuća to-
na ili 63%, jabuka za jelo od 78 na 176 tisuća tona ili za 125%, grožđa za
jelo od 44 na 68 tisuća tona ili 54%.

U stočarskoj proizvodnji povećan je otkup mesnatih svinja od 305 na
387 tisuća tona ili 26,8%, a u 1978. godini na 474 tisuće tona ili 55%, gove-
da za klanje i junadi od 331 tisuće na 407 tisuća tona ili za 22,9%, peradi
od 55 na 91 tisuću tona ili za 65%, odnosno na 109 tisuća tona u 1978. go-
dini ili za 98%. Najveći porast ostvaren je u otkupu svježeg mlijeka od 594
miliona litara (1971) na 1.214 miliona litara ili za 104%, odnosno 1.293 mi-
liona litara u 1978. godini ili za 117%.

Obim otkupa znatno je porastao u ovom periodu i stopa rasta fizičkog
obujma otkupa iznosi 6,2% što je znatno veća stopa od stope rasta poljo-
privredne proizvodnje. U ukupnoj vrijednosti otkupa stočarstvo iznosi bli-
zu 50%, žitarice 20%, industrijsko bilje 12%, itd. U strukturi otkupa stočar-
ske proizvodnje otkup goveda i mlijeka u Jugoslaviji iznosi 47%, na druš-
tvenom sektoru 35%, a u SAD 67%.

Učešće poljoprivrednih organizacija u ukupnom otkupu dostigla je nivo
od 47%, a najveći otkup s društvenog sektora ostvaruje se u pšenice 60-
-70%, šećernoj repi oko 70%, suncokretu oko 55%, jabukama za jelo 98%,
grožđu za jelo 75%, vinu 78%, perad 84%, rajčica 35%, mesnate svinje 38%,
mlijeko 25% itd.

Učešće SR Hrvatske u jugoslavenskom otkupu po vrijednosti iznosi
20,9% u 1977. godini. Značajno učešće poljoprivreda SRH ima u otkupu sto-
ke 22,3%, peradi 39,1%, jaja 22,9%, svježeg mlijeka 26,3%, prerađevinama
od mlijeka 35,4%, povrća 23%, graha 36%, kupusa 42,6%, jabuka za jelo
26,3%, vina 26,5% itd.

U otkupu poljoprivrednih proizvoda u SR Hrvatskoj u periodu 1970-
1977. povećane su otkupljene količine većeg broja proizvoda: pšenice za
35%, kukuruza za 16%, mesnatih svinja za 53%, tovljene junadi za 63,6%,
peradi za 16,9%, svježeg mlijeka za 127%, graha za 95%, rajčica za 134%,
paprike za 129,7%, jabuka za jelo za 39%, šećerne repe za 90%, duhana za
93%, morske ribe za 44%, tovljene peradi za 116,4%. Smanjen je značajno
otkup svinja za priplod, ovaca, krumpira, grožđa za jelo, trešanja i višanja.

Vrijednost otkupa iz proizvodnje društvenih gospodarstava u SR Hrvatskoj u 1977. godini iznosi 50,8% u ukupnom otkupu a u otkupu žitarica 71%, a u otkupu stoke 34,6%, u otkupu peradi 94%, industrijskog bilja 56%, povrća 35%, alkoholnih pića 71%, voća 57%, riba 83%, mlijeka i mliječnih prerađevina 20%.

III. PREHRAMBENA INDUSTRIJA

U proizvodnji prehrambenih proizvoda u SFRJ u periodu 1972-1977. ostvarene su visoke stope rasta. U proizvodnji konzervi od povrća 6,7%, kobasičarskih proizvoda 8,7%, mesnih konzervi 5,9%, šećera 8,1%, bezalkoholnih pića 11,3%, fermentiranog duhana 8,2%, kompletnih krmnih smjesa za 4,5% prosječno godišnje.

Učešće SR Hrvatske u jugoslavenskoj proizvodnji prehrambenih proizvoda u 1977. godini je značajno u nekim proizvodima. U proizvodnji brašna iznosi 20,6%, tjestenina 35,2%, kobasičarskih proizvoda 32,3%, koncentriranih juha 66%, ribljih konzervi 80%, mlijeka u prahu 41,4%, šećera 23,8%, bombona i čokolade 43,8%, jestivog biljnog ulja 29,9%, margarina 29,4%, škroba 37,8%, kvasca 41,4%, rafiniranog špirita 42%, piva 23,8%, kompletnih krmnih smjesa 36,5% i cigareta 23,7%.

Proizvodnja prehrambenih proizvoda u SR Hrvatskoj značajno je porasla u periodu 1972-1977. godine. Tako je proizvodnja konzervi od povrća porasla za 71%, kobasičarskih proizvoda za 36%, mesnih konzervi za 34%, ribljih konzervi za 25%, mlijeka u prahu za 116%, maslaca za 258%, sireva za 75%, šećera za 50%, bombona i kakaoa i kakao proizvoda za 50%, kvasca za 38%, gaziranih i negaziranih bezalkoholnih pića za 53%, stočne hrane i superkoncentrata za 17%, fermentiranog duhana za 108% i cigareta za 227%. Ostvareni rezultati su značajni i planirana stopa prehrambene industrije u SRH za period 1976-1980. od 6,8% godišnje premašena je i ostva-

	ostvarena proizvodnja u 1970. g.	planirana proizvodnja 1985. g.	ostvarena proizvodnja 1977. g.	
1. Tjestenina (t)	19 376	27 400	18 831	(1976=21505)
2. Kobasičarski proizvodi i sušeno meso (t)	25 816	72 500	35 585	
3. Šećer (000 t)	101	275	158	
4. Jestivo ulje (t)	47 559	124 000	55 724	(1976=56136)
5. Pivo (000 hl)	1 534	3 250	2 281	(1973= 2371)
6. Stočna hrana (000 t)	607	1 440	794	

rena s oko 8% godišnje u tom periodu. Ipak, dosignuti nivo u 1978. godini nije zadovoljavajući. Komisija Izvršnog vijeća Sabora izradila je prijedlog programa dugoročnog razvoja poljoprivredno-prehrambenog kompleksa SR Hrvatske do 1985. godine iz kojeg ćemo dati kratak izvod proizvodnje nekih proizvoda.

Ostvareni rezultati u proizvodnji ovih proizvoda u 1977. godini i maksimalna proizvodnja u nekim godinama daju nam podlogu za opravdanu sumnju da se programirana proizvodnja u 1985. godini neće moći ostvariti.

IV. PROMET U TRGOVINI NA MALO

U prometu trgovine na malo u SR Hrvatskoj došlo je do značajnog porasta količina nekih prehrambenih proizvoda u periodu 1971-1977. godina. U tom periodu porastao je promet svježeg mesa za 56%, suhomesnatih proizvoda za 48%, svježeg mlijeka za 52%, svježeg povrća za 27%, jabuka za jelo 43%, južnog voća za 61%, vina za 22%, piva za 43%, i ostalih alkoholnih pića za 56%. U ovom relativno kratkom periodu kao što podaci pokazuju došlo je do značajnog porasta prometa ali se paralelno s time nije razvijala materijalna baza na malo. Trgovina se nije prilagođavala potrebama potrošača, a niti sve modernijoj proizvodnji u prehrambenoj industriji.

V. POTROŠNJA PREHRAMBENIH PROIZVODA

Potrošnja prehrambenih proizvoda u SFRJ od 1971. do 1976. godine pokazuje tendenciju pada kod pšenice i raži za 2%, krumpira za 3%, maslaca za 12%, vina za 2%, ostalih alkoholnih pića za 13%, a do povećanja potrošnje došlo je kod svježeg povrća za 16%, svježeg voća i grožđa za 26%, govedjeg mesa za 86%, mesa peradi za 28%, svježeg mlijeka za 30%, sireva za 44%, šećera za 15%, jaja za 13% i piva za 16%. Značajan porast potrošnje ostvaren je kod mesa gdje je povećana potrošnja od 36,2 kg u 1970. godini, na 51 kg u 1976. godini ili 40,8%. Ovo je značajan porast i naše ranije planске proporcije su znatno premašene. Savezni zavod za društveno planiranje planirao je potrošnju mesa u 1975. godini 38 kg po stanovniku, a ostvareno je 51,3 kg ili za 13,3 kg više, odnosno 35% iznad plana. Isto tako nerealno je planirana potrošnja u 1985. godini 55 kg mesa, jer već dosadašnja proizvodnja pokazuje da ćemo ostvariti veću potrošnju. Osim toga, obračun potrošnje svinjskog mesa radi se po staroj metodologiji pa ispada da značajno zaostajemo u potrošnji iza nekih susjednih zemalja. U statistici međunarodnih organizacija upotrebljava se tzv. »carcass weight« što predstavlja neto težina svinja pod kojom se podrazumjeva neobrađeni trupovi odnosno polutke zaklanih životinja s kožom (bez dlaka), glavom (uključujući jezik i mozak, ali bez očiju), repom, prednjim i zadnjim nogama (bez rožnatih dijelova), bubrezima (s okolnim masnim tkivom). Naša metodologija obračunava svinjsko meso kao zbir mišićnog tkiva inkrustiranog masnog tkiva i kostiju a težina sirovih masnoća (slanina i sala) nije uklju-

čena u meso. Obračun za 1975. godinu prema »carcass weight« metodologiji povećava potrošnju svinjskog mesa od 17,8 na 33,1 kg godišnje, odnosno, ukupnu potrošnju od 51,3 na 66,6 kg godišnje po stanovniku. Zbog ovakvih metodoloških razlika na mnogim međunarodnim konferencijama ispada da naša zemlja u Evropi spada u zemlje s najmanjom potrošnjom mesa.

Zbog povećane potrošnje mnogih proizvoda posljednjih godina struktura biokemijskog sastava dnevne potrošnje se znatno poboljšala, međutim, ova struktura još uvijek ne odgovara u odnosu na razvijene zemlje. U SR Njemačkoj 1976. godine dnevna potrošnja ugljikohidrata iznosila je 338 g, a u nas 553 g, ili u SR Njemačkoj bjelančevine životinjskog porijekla iznosile su 64 g dnevne potrošnje a u nas samo 32 g. U našem budućem razvoju jedno od najvažnijih pitanja u promjeni strukture ishrane je smanjiti potrošnju ugljikohidrata a povećati potrošnju bjelančevina životinjskog porijekla.

Potrošnju u SR Njemačkoj od 1957. godine do 1977. godine karakterizira porast ukupne potrošnje ali značajne promjene u strukturi. U tom periodu pala je potrošnja brašna, krumpira, svježeg mlijeka, maslaca i margarina, a porasla je potrošnja šećera, povrća, svježeg voća, citrusa, svih vrsta mesa, sireva, jaja i biljnih ulja i masti. Ukupna potrošnja mesa porasla je od 58,3 na 87,5 kg odnosno za 19,2 kg po stanovniku godišnje, a u tome je najviše porasla potrošnja mesa peradi za 146%, zatim svinjskog mesa za 56%, a goveđeg mesa za 29%.

Potrošnja hrane u SAD u 1978. godini bila je 241,8 milijardi dolara ili u prosjeku 1100 dolara po stanovniku. 1950. godine hrana je učestvovala 22,2% u ukupnoj potrošnji po stanovniku, a 1971. godine 16,4% odnosno može se reći da se u ovoj deceniji stabilizirala na nivou 16-17%. Izdaci za hranu izvan domaćinstva povećali su se od 1967. godine za blizu tri puta i u 1978. godini iznose oko 1/4 od ukupnih izdataka za hranu. Dostignuti nivo potrošnje u SAD je vrlo visok; od 1963. godine porasla je potrošnja mesa i ribe od 92,6 na 108,7 kg ili za 16,1 kg po glavi stanovnika, zatim je značajeno porasla potrošnja biljnih masti i ulja svježeg prerađenog povrća, zatim konzerviranog i smrznutog povrća i šećera. Pala je potrošnja jaja i mliječnih produkata, životinjskih masti, brašna, kave, čaja i kakaoa. U globalu potrošnja stočarskih proizvoda stagnira a raste potrošnja biljnih proizvoda. U 1978. godini pala je potrošnja goveđeg mesa na 51 kg od 57 kg u 1977. godini zbog visokih cijena. Pored visoke domaće potrošnje izvoz poljoprivrednih proizvoda raste tako da od ukupne proizvodnje 1974. godine izvezeno je 22% kukuruza, a 1978. godine 30%. Učešće izvoza u proizvodnji pšenice povećalo se je od 60 na 61, soje od 51 na 56%, u periodu od 1974. do 1978. godine.

U SR Hrvatskoj hrana u troškovima života učestvuje sa 40%, što predstavlja još uvijek prilično visok nivo troškova; i postavlja se pitanje kako da bi sa jedne strane očuvali standard, a s druge strane, spriječili brzi porast cijena hrani, što onda izaziva inflaciju i prijeti da izazove pad potrošnje sa svim negativnim posljedicama za porast životnog standarda i razvoj poljoprivredne i prehrambene industrije. U budućem razvoju mora doći do

povećanja izdataka za ishranu po članu domaćinstva koji za tročlanu i četveročlanu domaćinstvo iznosi 9182 dinara u 1977. godini ali i do relativnog pada učešća u troškovima za ishranu na 30%, odnosno u dužem periodu i ispod toga. Ako usporedimo da izdaci po stanovniku u SAD iznose 1100 dolara godišnje, u SRH to iznosi oko 500 dolara, što jasno pokazuje da će u nas doći do značajnog povećanja potrošnje hrane.

VI. POTROŠNJA U UGOSTITELJSTVU

Prema istraživanjima Instituta za ekonomiku turizma u Zagrebu, u 1977. godini turistički konzumenti potrošili su 783 000 tona prehrambenih proizvoda u Jugoslaviji. Prema tim istraživanjima (jer pouzdanih statističkih podataka nemamo), od toga se troši izvan društvenih ugostiteljskih kapaciteta 49,8% ili 390 tisuća tona, dok se ostatak troši putem ugostiteljstva (uključivo i odmarališta, ali ne i kampove).

Na bazi istraživanja istog Instituta, došli smo do podataka o značajnoj potrošnji prehrambenih proizvoda od strane inozemnih turista koja iznosi oko 30% ili 243 000 tona od ukupne potrošnje u ugostiteljstvu. U 1977. godini direktan izvoz proizvoda agroindustrijskog kompleksa SFRJ iznosio je oko 650 miliona dolara, a prema nekim mojim proračunima indirektni izvoz putem potrošnje inozemnog turizma iznosio je oko 200 miliona dolara, tako da bi ubuduće trebalo više pažnje posvećivati ovom načinu plasmana.

U SR Hrvatskoj konačno se prišlo utvrđivanju bilansi za turističku potrošnju. Utvrđena bilansa za 1979. godinu pokazuje da su to značajne količine i obzirom na sezonski karakter te potrošnje da se ne može snabdijevanje turizma prepustiti stihiji i ostvarivati na bazi kupoprodajnih ugovora i odnosa nego na bazi dugoročnih ugovora o proizvodnji i preuzimanju ugovorenih količina. Zbog toga je potrebno ubrzati samoupravno sporazumjevanje i dogovaranje i udruživanje rada i sredstava na ovom području.

VII. IZVOZ - UVOZ POLJOPRIVREDNO - PREHRAMBENIH PROIZVODA

U proteklih deset godina bitno su se promijenili odnosi u izvozu i uvozu. Količinski izvoz je stagnirao a do povećanja vrijednosti došlo je zbog povećanja cijena. Zbog toga možemo reći da u tom periodu se negativni saldo u agroindustrijskom kompleksu prvi puta pojavljuje 1971. godine, doduše svega 27 miliona dolara, da bi u 1972. godini došlo do pozitivnog salda 30 miliona dolara, a u 1974. godini se ponovno javlja negativan saldo od 300 miliona dolara. Od 1973. do 1977. godine količinski je izvoz manji za 5,7 %, a vrijednost izvoza povećana je za 26,8%, dok je uvoz količinski porastao za 3%, a vrijednost za 53% jer su znatno porasle cijene proizvoda koje uvozimo. Kod grupe proizvoda kava, kakao i začini količine su porasle za 30%, a vrijednost za 3,5 puta (indeks 369). U robnom izvozu proizvodi za hranu,

pića i duhan učestvuju u 1977. godini sa 11,5 %, a u uvozu 8,1%. Ovakvi trendovi su, kad se radi o uvozu i izvozu proizvoda za hranu, međutim, nešto su drugačiji trendovi ako je u pitanju ukupan izvoz poljoprivrednog prehrambenog kompleksa jer se u metodologiji statistike za vanjsku trgovinu računaju neki proizvodi za tekstilnu i kožnu industriju, kao vuna, koža i drugi proizvodi. Tako je poljoprivredno-prehrambeni kompleks u ukupnom robnom uvozu SFRJ 1972. godine učestvovao 13%, a 1978. godine 8,8%, a u izvozu 1972. godine 18,6%, a 1978. 12,6%. Od 1971. godine poljoprivredno-prehrambeni kompleks stalno ostvaruje deficit (za osam godina 1 721 000 000 dolara), odnosno preko 200 miliona dolara godišnje, a u 1978. godini 165 miliona dolara za taj petogodišnji period. Najveći deficit ostvaren je 1974. godine, preko 500 miliona dolara.

U SR Hrvatskoj u periodu 1973-1977. izvoz proizvoda za hranu rastao je po stopi 8,6% godišnje, a uvoz po stopi 17,4% godišnje, međutim, unatoč ovakvim kretanjima negativni saldo ostvaren je jedino 1974. godine i iznosi 276 miliona dinara, a 1976. godine je ostvaren najveći pozitivni saldo oko 1 milijarde dinara, dok je ukupni robni izvoz privrede SR Hrvatske imao negativni saldo od 10 milijardi dinara. Izvoz pića imao je negativnu stopu rasta od 1,8% godišnje, a izvoz duhana rastao je po stopi +23,8% godišnje. Učešće proizvoda za hranu u ukupnom robnom izvozu iznosio je u 1977. godini 8,3% a u uvozu 4,3%.

VIII. EKONOMSKI POLOŽAJ POLJOPRIVREDNE I PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Ekonomski položaj agroindustrijskog kompleksa treba promatrati u odnosu na ukupnu privredu, zatim na položaj pojedinih grupacija. Prije svega treba reći da je korištenje kapaciteta u prehrambenoj industriji slabije nego u industriji u cjelini a isto tako je niži koeficijent smjena rada strojeva. U priloženim tabelama prikazali smo ekonomski položaj poljoprivrede i ribarstva, zatim 12 grupacija prehrambene industrije, tri grupacije proizvodnje pića i dvije grupacije duhanske industrije. Osim toga, podaci su dati za vodoprivredu, tvornice poljoprivredne mehanizacije, tvornice mineralnih gnojiva i za trgovinu (vanjsku, trgovinu na malo i veliko). Podaci su dati za period od 1966. do 1976. godine u nekoliko pokazatelja za radne organizacije u SFRJ:

1. dohodak po radniku,
2. dohodak prema prosječno korištenim sredstvima,
3. akumulacija prema dohotku,
4. akumulacija prema prosječno korištenim sredstvima, i
5. čisti osobni dohodak po radniku.

Podaci su dati u odnosu na ukupnu privredu. Od 12 grupacija prehrambene industrije, ispod prosjeka ukupne privrede je u 6 grupacija: tvornice tjestenina, tvornice bombona, tvornice konzervi voća i povrća, tvornice za

preradu mesa i tvornice ribljih konzervi i pekare. Naročito nepovoljan položaj za ovaj period imala je industrija za preradu mesa po svim podacima, a ona učestvuje u 1976. godini sa 16,4% u društvenom proizvodu prehrambene industrije. Kada promatramo položaj grupacija između kojih postoji tehnološka povezanost, onda isto tako postoje velike razlike. Mlinska industrija ima bolji položaj od poljoprivrede, a isto tako od pekarske, a naročito industrija tjestenine. U grupaciji proizvodnje šećera, isto tako šećerane imaju bolji ekonomski položaj od poljoprivrede i od tvornica bombona. Uvjeti za stjecanje dohotka u industriji ulja bolji su nego u poljoprivredi. Industrija alkoholnih pića ima bolji dohodovni položaj od konzervne industrije voća i povrća. U trgovini najlošiji ekonomski položaj ima trgovina na malo što se negativno odražava na razvoj agroindustrijskog kompleksa u cjelini.

S obzirom na niz okolnosti u uvjetima primarne i sekundarne raspodjele koji su djelovali da agroindustrijski kompleks u 1978. godini ima slabiju akumulativnu i reproduktivnu sposobnost u odnosu na ukupnu privredu i industriju bit će potrebno poduzeti neke mjere u agrarnoj politici da se zaustavi negativni trend koji traje već nekoliko godina i koji bi se mogao negativno odraziti na daljnji razvoj čitavog agroindustrijskog kompleksa, a posebno primarne poljoprivredne proizvodnje. U 1978. godini povećani su gubici u agroindustrijskom kompleksu tako da je gubitak po radniku u poljoprivredi i ribarstvu veći za 83%, a u prehrambenoj industriji čak za 125% nego u ukupnoj privredi. U 1978. godini javljaju se gubici i u ratarstvu, industriji šećera i industriji piva, što povećava broj grupacija s gubicima u agroindustrijskom kompleksu.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Istaknuti problemi u proizvodnji i potrošnji hrane mogu se razriješiti konkretnim akcijama svih samoupravnih subjekata.

Trebalo bi realizirati planirano povećanje društvenih površina da bi se omogućila promjena strukture proizvodnje na društvenom sektoru i na taj način proizvodnja prehrambenih artikala koji su nam potrebni u snabdijevanju domaćeg tržišta i izvozu. Osim povećanja društvenih površina treba ići na udruživanje zemljišta i drugih proizvodnih kapaciteta individualnog sektora putem zadruga i osnovnih organizacija kooperanata u cilju boljeg korištenja prirodnih resursa.

2. Promjena strukture proizvodnje na društvenim površinama treba ići u pravcu povećanja proizvodnje povrća, voća i mesa. Udružene individualne poljoprivredne proizvođače treba usmjeravati na prehrambene artikle čija proizvodnja po svom karakteru se lakše organizira u toj proizvodnji nego na društvenom sektoru.

3. Stabilnost u snabdijevanju hranom može se ostvariti udruživanjem rada i sredstava između proizvođača, trgovine i potrošača na bazi samo-

upravnog sporazumijevanja i dugoročnih ugovora. Na taj način treba rješavati i izgradnju skladišnog i rashladnog prostora kao i moderne malo-prodajne mreže.

4. Nizak nivo finalizacije prehrambenih proizvoda zahtijeva bržu izgradnju tvornica za preradu gotove ili polugotove hrane. Prehranu radnika, školske djece, bolesnika i drugih velikih potrošača trebalo bi sve bazirati na gotovim i polugotovim obrocima.

5. Povezivanje turističkih i poljoprivrednih organizacija zahtijeva da se traže nove forme dohodovnog povezivanja u skladu sa Zakonom o udruženom radu i Zakonom o deviznom poslovanju.

6. U izvozu poljoprivredno-prehrambenih proizvoda organizacije udruženog rada trebale bi organiziranije nastupati na vanjskim tržištima, a naročito iskoristiti našu šansu u izvozu roba u zemlje u razvoju, a još više na izgradnji kapaciteta poljoprivrede i prehrambene industrije isporukom opreme, projektima, izvozom sjemena i drugih dostignuća koje je postigla naša poljoprivredna nauka.

7. Trebalo bi izvršiti temeljitiju analizu ekonomskog položaja pojedinih grana i grupacija unutar agroindustrijskog kompleksa pogotovo onih koji su tehnološki povezani i gdje različit ekonomski položaj otežava skladniji razvoj između ovih grupacija, stvara određene probleme u plasmanu primarnih poljoprivrednih proizvoda, a često puta se i negativno odražava na potrošnju.

8. Svim mjerama agrarne politike trebalo bi utjecati na promjenu ishrane koja je nepovoljna i koju bi trebalo mijenjati naročito u pravcu smanjenja potrošnje žitarica i povećanja potrošnje životinjskih bjelančevina, a naročito stimulirati proizvodnju kvalitetne hrane.

Tabela 1 — Proizvodnja poljoprivrednih proizvoda u SFRJ

— u 000 tona —

	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	1978.	Index 78/71.	Stope rasta 1972-1978.	
Pšenica	5.604	4.843	4.750	6.282	4.404	5.979	5.595	5.373	95	—	0,5
Raž	134	120	118	120	98	105	87	87	64	—	6,3
Ječam	464	487	676	794	703	653	650	620	133	—	4,2
Rižina arpa	36	31	32	31	37	23	36	32	88	—	1,7
Ovas	312	260	298	353	368	320	309	300	96	—	0,6
Kukuruz	7.443	7.930	8.253	8.031	9.389	9.106	9.870	7.376	99	—	0,1
Šećerna repa	2.961	3.274	3.338	4.300	4.213	4.711	5.287	5.300	178	—	8,7
Suncokret	347	277	434	298	272	319	479	550	158	—	6,8
Soja	4	6	13	14	30	48	67	71	1.775	—	*
Uljana repica	18	14	8	12	13	24	40	67	372	—	20,6
Masline	16	12	15	11	26	12	13	20	125	—	3,2
Duhan	44	62	65	59	70	80	69	65	147	—	5,7
Hmelj	4	5	6	6	5	4	4	5	125	—	3,2
Pamuk	10	7	8	7	6	5	3	5	50	—	9,4
Konoplja za vlakno	91	70	71	69	52	56	54	50	54	—	8,1
Lan za vlakno	5	3	3	2	1	2	1	1	20	—	20,5
Krumpir	2.952	2.406	2.974	3.127	2.394	2.828	3.034	2.600	88	—	1,8
Grah	173	154	197	178	166	140	170	150	86	—	2,1
Rajčica	355	368	412	415	355	433	510	380	107	—	0,9
Paprika	294	320	333	345	307	291	360	300	102	—	0,3
Jabuke	327	309	448	370	370	486	381	330	100	—	0,1
Kruške	112	91	141	93	140	105	112	110	98	—	0,3
Sljive	817	972	615	682	950	562	782	760	93	—	1,0
Trešnje i višnje	106	98	92	108	98	102	86	90	84	—	2,3
Kajsije i breskve	78	97	92	98	83	109	92	85	108	—	1,2
Grožđe	1.096	1.139	1.450	1.080	1.029	1.204	1.217	1.060	96	—	0,4
Meso — ukupno	922	875	857	1.012	1.052	1.052	1.160	1.200	130	—	3,8

	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	1978.	Index 78/71.	Stoperasta 1972-1978.
Govede	263	266	272	309	330	332	337	330	125	3,2
Svinjsko	384	340	308	393	390	375	450	495	128	3,7
Ovčje	52	50	50	49	56	61	58	60	115	2,0
Perad	149	144	160	181	188	204	227	235	157	6,7
Mlijeko (mil. l)	2.650	2.879	3.159	3.531	3.688	3.871	4.079	4.160	156	6,6
Jaja (mil. kom.)	2.937	2.964	3.201	3.674	3.590	3.825	4.041	4.200	143	5,2
Vuna	11	10	10	10	11	10	10	10	90	1,4
Morske ribe	31	31	30	30	32	35	35	35	112	1,7
Slatkovodne ribe	18	19	21	24	24	24	26	27	150	5,9
Šećer	387	344	444	462	525	577	667	700	180	8,8
Rafinirano ulje	178	165	168	179	175	176	187	195	109	1,3
Fermentirani duhan	43	47	57	59	59	77	75	76	176	8,4

Nastavak tabele 1.

Tabela 2 — Proizvodnja značajnih poljoprivrednih proizvoda u SR Hrvatskoj za trogodišnje razdoblje 1976, 1977. i 1978. godine

	1974.	1975.	ϕ 1974.	1976.	1977.	1978.	Postotak ostvaren Sred. Dogovor planom	
ŽITARICE								
— pšenica	1.416	783	1.100	1.343	1.117	1.157	81,5	1.500
— raž	19	16	18	16	14	13	56	25
— ječam	140	135	138	137	120	109	76	160
— zob	69	87	78	60	60	55	96	68
— kukuruz	1.854	2.202	2.038	1.934	2.257	1.882	79	2.550
INDUSTRIJSKO BILJE								
— šećerna repa	1.054	886	990	1.046	1.115	1.052	55	1.950
— suncokret	22	30	26	22	34	47	50	68
— soja	6	5,5	6	4	6,5	6	22	25
— uljana repica	10	12	11	21	33	52	52	67
— masline	10	21	16	11	11	20	—	36
— duhan	9,3	11,4	10,4	16,7	12	12,5	66	21
POVRĆE								
— krumpir	814	623	719	726	781	674	76	950
— grah	29	28	29	19	27	28	77	31
— ostalo povrće	316	300	308	318	350	370	80	432
VOĆE								
— jabuke	70	48	59	70	71	74	67	105
— ostalo voće	171	120	146	100	101	175	81	216
— grožđe	350	309	330	352	355	307	71	430
STOČARSTVO								
— meso - ukupno		237		235	291	307	84	330
— goveđe		66		67	71	73	78	89
— svinjsko		98		93	136	146	88	141
— ovčje		5		7	6	6	79	8
— meso peradi		54		57	66	70	85	75
— ostalo meso		14		12	12	12	71	17
— mlijeko		820		863	937	950	100	950
— jaja (u mln. kom.)		844		881	938	875	83	985

Tabela 3 — Otkup važnijih poljoprivrednih proizvoda u SFRJ

	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	1978.	Index 78/71.	Stope rasta 72/78.
UKUPAN OTKUP										
Pšenica i raž	1.989	1.958	1.878	2.671	1.961	2.799	2.706	2.497	125	3,3
Kukuruz	886	941	1.347	1.145	1.510	1.600	1.714	1.341	151	6,0
Šećerna repa	2.101	2.201	2.762	3.039	3.381	3.925	4.670	—	—	14,2 (6 g)
Suncokret	262	195	340	214	174	221	383	—	—	6,5 (6 g)
Duhan	40	45	52	70	63	68	60	56	140	4,9
Grah	17	13	14	16	16	14	19	14	82	-2,9
Krumpir	178	133	164	162	130	161	172	161	90	-1,5
Rajčica	65	57	68	58	57	83	106	—	—	8,5 (6 g)
Jabuke za jelo	78	112	133	112	132	133	176	157	201	10,4
Grožđe za jelo	44	35	42	50	54	50	68	—	—	7,4 (6 g)
Svježe šljive	14	56	15	43	65	30	68	—	—	30,2 (6 g)
Vino, mil. l	162	162	166	197	177	148	161	168	103	0,6
Mesnate svinje	305	274	207	308	311	307	381	474	155	4,1
Goveda i junad za klanje	331	327	344	373	369	408	407	—	—	3,5 (6 g)
Perad	55	55	58	65	73	90	91	109	198	9,1
Svježe mlijeko, mil. l	594	668	755	825	892	1.041	1.214	1.293	217	11,7

— količine u
hilj. tona —

Tabela 4 — Učešće društvenog sektora u otkupu važnijih poljoprivrednih proizvoda u SFRJ

— u % —

	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.
Vrijednost ukupnog otkupa (%)	47	45	46	46	46	47	47
Pšenica i raž	68	66	73	65	65	67	61
Kukuruz	59	56	58	61	58	49	54
Šećerna repa	68	72	71	68	70	77	71
Suncokret	65	61	51	52	49	55	55
Krumpir	20	19	11	11	16	12	13
Rajčica	15	21	20	28	24	33	35
Jabuke za jelo	92	93	91	93	90	93	98
Grožđe za jelo	75	74	76	76	61	78	75
Vino	66	62	59	62	59	78	78
Mesnate svinje	37	40	46	38	39	41	38
Goveda i junad	25	24	25	27	24	20	24
Perad	85	87	86	83	80	82	84
Svježe mlijeko	43	40	37	34	30	27	25

Tabela 5 — Vrijednost otkupljenih poljoprivrednih proizvoda u 1977.

	SFRJ		Bosna i Crna Gora		Hrvatska		Makedonija		Slovenija		Srbija		Kosovo		Vojvodina		Učešće SRH u SFRJ %		
UKUPNO	65.770	4.275	399	13.720	5.519	6.048	35.808	11.657	1.168	22.983	20,9	11.657	1.168	22.983	20,9	11.657	1.168	22.983	20,9
Žitarice	14.077	329	0,8	2.250	797	102	10.598	1.248	302	9.047	16,0	1.248	302	9.047	16,0	1.248	302	9.047	16,0
Pšenica i raž	7.606	165	0,5	1.169	357	52,1	5.863	743	150	4.970	15,4	743	150	4.970	15,4	743	150	4.970	15,4
Ječam (bez pivarskog)	122	2,5	0,1	19,2	39,7	2,0	58,4	14,4	3,9	40,1	15,7	14,4	3,9	40,1	15,7	14,4	3,9	40,1	15,7
Ječam (pivarski)	558	14,7	0,2	46,0	44,4	2,4	450	62,2	60,9	327	8,2	62,2	60,9	327	8,2	62,2	60,9	327	8,2
Ovas	69,5	14,6	0,1	20,0	2,0	1,2	31,7	5,1	13,8	12,8	28,8	5,1	13,8	12,8	28,8	5,1	13,8	12,8	28,8
Kukuruz u zrnju	3.801	102	—	727	5,5	35,2	2.932	171	64,1	2.697	19,1	171	64,1	2.697	19,1	171	64,1	2.697	19,1
Riža (oljuštena)	79,9	0,1	—	—	79,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ostale žitarice	1.840	30,5	—	269	269	9,5	1.262	252	10,3	1.000	14,6	252	10,3	1.000	14,6	252	10,3	1.000	14,6
Industrijsko bilje	8.326	466	14,8	1.214	1.264	87	5.201	663	204	4.414	14,6	663	204	4.414	14,6	663	204	4.414	14,6
Sećerna repa	2.813	23,9	—	552	86,8	3,0	2.147	180	28,5	1.939	19,6	180	28,5	1.939	19,6	180	28,5	1.939	19,6
Suncokret	2.235	2,2	—	134	95,9	0,3	2.003	71,7	38,4	1.893	6,0	71,7	38,4	1.893	6,0	71,7	38,4	1.893	6,0
Konoplja (stab.)	83,8	—	0	22,5	—	0	61,3	—	—	—	26,8	—	—	—	26,8	—	—	—	26,8
Pamuk	25,3	—	—	—	25,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Duhan	2.132	405	14,8	294	914	—	504	306	135	63,1	13,8	306	135	63,1	13,8	306	135	63,1	13,8
Hmelj	126	—	—	—	0,9	80,1	45,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ostalo industrijsko bilje	910	34,7	—	211	141	3,2	520	105	2,1	413	23,2	105	2,1	413	23,2	105	2,1	413	23,2
Povrće	2.049	148	10,8	472	508	175	735	273	61	401	23,0	273	61	401	23,0	273	61	401	23,0
Grah	270	26,0	0,1	97,5	17,7	-7,7	121	63,6	46,4	11,2	36,1	63,6	46,4	11,2	36,1	63,6	46,4	11,2	36,1
Krumpir	407	31,4	2,2	74,0	13,9	106	179	99,3	2,0	78,2	18,2	99,3	2,0	78,2	18,2	99,3	2,0	78,2	18,2
Crni luk (glavica)	104	4,6	0,3	13,4	7,6	4,5	73,8	22,8	1,6	49,3	12,9	22,8	1,6	49,3	12,9	22,8	1,6	49,3	12,9
Sladak kupus (glav.)	90,7	11,8	1,0	38,6	15,6	6,9	16,9	11,6	0,7	4,6	42,6	11,6	0,7	4,6	42,6	11,6	0,7	4,6	42,6

— u mil. din. —

Nastavak tabele 5.

	SFRJ	Bosna i Hercegovina	Crna Gora	Hrvatska	Make- donija	Slovenija	Svega	Srbija uža terit.	Kosovo dina	Učešće SRH u SFRJ %
Rajčica	434	10,7	4,7	35,2	287	12,9	82,9	12,1	4,2	66,6
Paprika	225	15,1	2,0	32,5	77,6	0,3	97,1	8,0	3,2	85,9
Ostalo svježe povrće	518	48,8	0,6	181	88,5	36,2	163	35,2	2,8	105
Voće	3.616	222	15,3	570	861	291	1.667	1.017	112	538
Jabuke za jelo	843	20,6	0,3	222	86,5	86,4	428	159	2,7	267
Grožđe za jelo	473	30,4	4,8	8,9	367	15,7	46,4	16,8	3,7	25,9
Grožđe za preradu	1.174	24,6	1,4	192	313	149	494	268	104	122
Svježe šljive	158	51,0	0,1	1,4	3,3	0,9	101	99,4	0,0	2,2
Ostalo voće	848	66,3	8,7	146	81,9	39,3	506	383	2,4	120
Suhe šljive	120	29,1	0,0	0,0	0,1	—	90,6	90,6	—	0,0
Alkoholna pića	2.268	117	76,1	470	439	180	985	780	154	51,5
Vino	1.626	97,4	26,5	431	388	178	505	336	124	45,4
Meka rakija	396	5,5	0,4	3,7	4,1	0,0	382	381	0,0	1,4
Ljuta rakija	194	13,1	49,3	31,0	22,5	0,0	78,4	45,3	28,3	4,7
Ostala alkoholna pića	51,4	1,3	—	5,1	24,5	1,7	18,9	17,4	1,4	—
Stoka	22.815	1.936	159	5.096	820	1.901	12.903	5.572	202	7.129
Mesnate svinje	8.301	321	20,9	1.848	166	463	5.481	978	46,8	4.457
Mesne i polumasne svinje	893	79,0	0,1	361	28,4	27,1	447	253	4,4	190
Goveda i junad za klanje	8.258	636	51,4	1.423	181	1.146	4.819	2.659	58,3	2.102
Telad za klanje	1.677	480	15,6	357	71,6	121	631	593	11,7	25,8
Ovce i šilježad	125	27,2	7,6	5,4	30,0	—	55,3	45,2	5,3	4,9

Nastavak tabele 5.

	SFRJ	Bosna i Herce- gora	Crna Gora	Hrvat- ska	Make- donija	Slove- nija	Srbi- ja	Kosovo	Vojvo- dina	Učešće SRH u SFRJ %
Jagnjad do 6 mjeseci	830	87,2	60,7	55,6	319	—	196	67,4	43,4	6,7
Ostala stoka	2.681	305	2,9	1.045	23,3	143	847	7,9	307	39,0
Živina i jaja	3.997	241	1,2	1.248	447	1.495	18,5	76,2	304	31,2
Perad	2.049	21,5	—	802	39,8	1.066	25,4	0,7	93,9	39,1
Jaja	1.948	220	1,2	446	407	429	160	75,5	210	22,9
Mlijeko i mliječni proizvodi	5.365	417	65,4	1.454	252	1.028	1.478	21,8	648	27,1
Svježe mlijeko	4.910	368	41,4	1.293	199	1.028	1.312	21,0	648	26,2
Mliječni proizvodi	455	49,2	24,0	161	53,0	—	166	0,8	0,5	35,4
Koža, vuna i perje	484	80,9	16,2	89,2	29,0	28,1	105	22,6	113	18,4
Naprana vuna	22,9	1,3	1,3	3,9	4,8	—	2,2	0,3	9,3	17,0
Sirova goveđa i teleća koža	221	60,4	7,9	55,7	12,9	14,9	49,2	13,9	5,6	25,2
Sirova svinjska koža	32,1	0,4	0,7	3,3	0,9	12,8	11,5	1,1	1,4	10,3
Suha ovčja i jagnjeća koža	92,9	17,7	5,9	22,6	9,3	0	31,1	5,2	1,2	24,3
Ostale vrste kože	11,4	1,2	0,4	1,5	1,1	0,4	4,2	2,1	0,4	13,2
Perje	104	0,0	—	2,2	—	0,0	6,8	—	94,9	21,1
Drvo	1.337	40,4	1,4	525	0,9	649	88,4	5,7	25,9	39,3
Ogrjevno drvo	191	6,0	0,9	83,6	0,8	64,6	21,0	2,6	11,0	43,8
Tehničko drvo	1.146	34,3	0,5	442	0,1	581	67,4	3,1	15,0	38,6
Ostali proizvodi	1.436	277	38,1	331	112	112	249	7,0	311	23,1

Tabela 6 — Ukupan otkup odabranih poljoprivrednih proizvoda u SRH

	1970.	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	Index Stopa 77/70. rasta 1971-1977.	
Pšenica i raž, t	319.617	387.538	391.550	349.575	558.778	276.253	532.911	432.041	135,2	4,4
Ječam (bez pivarskog), t	1.723	4.527	10.555	20.898	24.071	9.845	17.414	8.206	476,3	24,9
Ječam pivarski, t	3.700	7.966	6.210	20.498	16.833	19.732	12.534	14.790	399,7	21,9
Kukuruz u zrnu, t	268.273	270.531	223.473	327.893	224.819	392.346	275.572	312.495	116,5	2,2
Pšenica za sjeme, t	22.130	43.449	17.559	23.807	19.011	20.151	28.591	16.978	76,7	— 3,7
Mesnate svinje, t	55.962	58.242	46.745	33.828	58.458	60.359	63.655	85.894	153,5	6,3
Mesne svinje, t	12.549	11.494	13.139	11.353	10.214	14.307	12.270	17.221	137,2	4,6
Svinje za priplod, t	3.245	1.602	1.387	5.521	9.174	8.460	2.280	714	22,0	—19,4
Prasad, t	6.789	6.596	5.338	1.653	2.434	2.363	1.954	2.224	32,8	—14,6
Goveda, I, II, III, kl. — t	18.829	16.879	15.510	14.553	20.815	21.675	7.781	6.015	31,9	—15,0
Ostala goveda za klanje, t	25.689	23.527	19.703	14.350	14.936	17.519	19.804	15.032	58,5	— 7,5
Goveda za priplod, t	403	601	873	444	523	507	407	786	195,0	10,0
Tovljena junad, t	25.018	18.233	11.901	21.137	25.671	23.673	33.822	40.941	163,6	7,3
Ostala junad, t	8.912	9.157	9.479	6.076	7.907	10.688	7.710	7.625	85,6	— 2,1
Telad, t	11.040	10.071	9.915	12.394	10.214	12.935	11.767	12.902	116,9	2,3
Ovce, t	523	496	456	396	585	450	350	290	55,4	— 8,2
Jagnjad, t	1.597	1.775	2.028	2.325	1.834	1.727	1.535	1.766	110,6	1,5
Tovljena perad, t	11.363	11.357	12.192	13.173	16.755	18.646	25.830	24.594	216,4	11,6
Ostala perad, t	1.899	2.068	2.654	2.700	1.550	1.976	2.832	3.078	162,2	7,1
Jaja, tis. kom.	189.760	252.838	214.723	184.005	122.241	223.761	233.402	187.804	99,0	— 0,1
Mlijeko svježe, tis. l	145.905	163.257	166.982	189.212	204.076	229.323	287.474	331.242	227,0	12,4
Grah, t	2.812	2.507	2.754	3.972	3.811	4.041	1.190	5.485	195,1	10,0
Kruppir, t	33.166	32.008	32.865	28.609	30.153	26.261	28.610	26.328	79,4	— 3,3
Slatki kupus, t	13.967	14.633	12.981	13.291	16.880	14.760	13.329	12.574	90,0	— 1,4

Nastavak tabele 6.

	1970.	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	Index Stopa 77/70. rasta 1971-1977.
Rajčice, t	3.620	14.571	4.141	7.306	9.191	6.995	9.765	8.471	234,0
Paprika, t	3.758	815	972	2.984	5.538	3.934	4.258	8.631	229,1
Jabuke za jelo, t	28.855	22.540	27.663	31.472	31.755	21.685	29.756	40.161	139,2
Grožđe za jelo, t	1.509	1.305	1.628	1.024	2.768	2.037	1.537	1.274	84,4
Grožđe za preradu, t	23.519	15.450	24.500	23.399	34.811	20.926	28.460	25.858	— 2,5
Trešnje i višnje, t	13.944	9.967	7.245	2.906	9.349	2.893	4.751	4.141	29,7
Vino, tis. l	33.122	35.968	38.709	38.262	51.223	61.967	38.027	37.739	113,9
Šećerna repa, t	468.494	494.956	545.207	706.388	702.329	752.114	894.730	891.291	190,2
Suncokret, t	17.106	14.112	8.190	25.311	13.477	18.500	11.505	23.867	139,5
Konoplja, t	5.984	9.944	4.822	6.054	9.860	4.031	8.606	15.173	253,6
Duhan, t	5.418	5.356	5.939	7.658	8.598	8.402	16.438	10.492	193,7
Goveđa i teleća koža, t	1.843	1.366	1.749	1.570	1.600	1.984	1.714	1.905	103,4
Suha ovčja i janjeća koža, t	593	395	467	387	426	259	410	401	67,6
Morska riba, t	3.919	3.573	3.979	4.328	4.162	3.830	5.355	5.679	144,9
Šaran, t	4.387	3.019	4.785	5.398	3.445	4.399	4.833	4.264	97,2
Ostala riba, t	351	252	317	435	440	688	547	676	192,6
Org. i cel. drvo, tis. m ³	74	200	196	228	287	322	320	323	436,5
Tehničko drvo, tis. m ³	107	94	135	222	259	256	278	311	290,7
Sijeno, t	4.261	7.738	4.812	4.121	3.010	2.847	2.286	3.796	89,1
Med, t	282	252	244	214	138	133	149	188	66,7
Maslinovo ulje, tis. l	68	27	86	46	60	52	90	117	172,1
									8,0

Tabela 7 — Proizvodnja prehrambenih proizvoda u SFRJ

	1947.	1957.	1967.	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	Stopa rasta 72-77.	Index 77/71.
Brašno, hilj. tona	848	1.527	1.986	2.285	2.265	2.260	2.386	2.314	2.427	2.382	0,6	104
Tjestenina, hilj. t	17	32	43	50	52	54	63	54	63	54	1,1	108
Konzerve povrća, nilj. tona	1,7	11	46	97	101	103	122	111	113	153	6,7	157
Mljevena paprika, tona	684	2.295	4.833	3.489	3.990	4.300	4.027	3.405	3.610	4.089	2,3	117
Kobasićarski proizvodi, hilj. tona	4,9	13	47	79	93	99	100	113	134	142	8,7	179
Mesne konzerve, nilj. tona	2,3	15	53	60	58	62	70	73	81	90	5,9	150
Koncentrirane juhe, tona	—	311	6.248	4.987	6.815	6.835	7.206	6.378	7.366	6.409	3,9	130
Riblje konzerve, hilj. tona	2,7	11	18	24	27	28	32	31	28	30	3,2	125
Mlijeko u prahu, tona	—	1.515	6.608	5.684	6.968	6.798	8.201	9.020	10.445	16.869	16,8	296
Šećer, hilj. tona	152	235	451	387	344	444	462	525	577	667	8,1	172
Bomboni, slatkiši i čokoladni proizvodi, hilj. tona	7,9	19	64	69	78	78	83	79	89	89	3,7	128
Jestivo biljno ulje, hilj. tona	27	33	115	178	165	168	179	175	176	187	0,7	105

Nastavak tabele 7.

	1947.	1957.	1967.	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	Stopa rasta 72-77.	Index 77/71.
Margarin, hilj. tona	—	3,2	24	34	39	42	45	40	45	45	4,0	132
Škrob, hilj. tona	6,3	25	25	31	22	24	28	30	30	32	0,4	103
Kvasac, hilj. tona	4,7	8,2	14	21	23	24	26	28	28	29	4,7	138
Proizvodnja pića												
Rafinirani špirit, hilj. hl	7.530	19.735	27.135	36.679	41.505	32.039	46.850	46.659	44.350	49.829	4,4	135
Pivo, hilj. hl	774	1.043	4.367	8.327	8.345	9.704	9.429	8.454	8.685	9.588	2,0	115
Bezalkoholna osvježava- juća pića, hilj. hl	—	—	425	1.306	1.630	1.915	2.416	2.695	2.850	2.710	11,3	212
Proizvodnja stočne hrane												
Kompletna krmna smjesa, hilj. tona	—	22	804	1.467	1.547	1.543	1.781	1.523	1.651	2.048	4,9	139
Proizvodnja i prerada duhana												
Fermentirani duhan, tona	21.940	31.154	50.082	42.987	46.958	57.383	59.042	59.114	77.176	74.822	8,2	174
Cigarete, tona	10.170	17.526	27.411	33.862	34.365	37.254	39.960	41.047	41.536	46.670	4,7	137

Tabela 8 — Proizvodnja prehrambenih proizvoda

	SFRJ Bosna i Hercegovina			Crna Gora		Hrvatska		Makedonija		Slovenija		Svega	Srbija uža ter.	Kosovo	Vojvodina	Učešće SRH u SFRJ u %
	SFRJ	Bosna i Hercegovina	Crna Gora	Hrvatska	Makedonija	Slovenija	SFRJ	Bosna i Hercegovina	Crna Gora	Hrvatska	Makedonija					
Brašno, hilj. tona	2.382	253	18	490	163	130	1.327	407	54	866	20,6					
Tjestenina, hilj. tona	54	6,8	—	19	2,9	12	13	—	—	13	35,2					
Konzerve povrća, hilj. tona	153	23	1,0	19	21	12	77	30	5,5	42	12,4					
Mljevena paprika, t	4.089	—	—	—	759	—	3.330	312	—	3.018	—					
Kobasičarski proizvodi, hilj. tona	142	5,4	0,2	33	0,3	20	83	23	1,0	59	23,2					
Mesne konzerve, hilj. tona	90	—	0,9	29	—	2,2	57	10	0,3	47	32,2					
Koncentrirane juhe, tona	6.409	—	—	4.243	—	2.166	—	—	—	—	66,2					
Riblje konzerve, hilj. tona	30	—	—	24	—	5	—	—	—	—	80,0					
Mlijeko u prahu, t	16.869	—	—	6.981	—	4.562	5.326	3.921	—	1.405	41,4					
Šećer, hilj. tona	667	—	—	159	13	—	495	69	27	399	23,8					
Bomboni, slatkiši i čokoladni proizvodi, hilj. tona	89	2,4	0,2	39	5,8	10	31	18	—	13	43,8					
Jestivo biljno ulje, hilj. tona	187	13	2,6	56	13	24	79	8,7	7,5	63	29,9					

	SFRJ Bosna i Hercegovina	Crna Gora	Hrvatska	Makedonija	Slovenija	Svega	Srbija uža ter.	Kosovo	Vojvodina	Učešće SRH u SFRJ u %
Margarin, hilj. tona	45	—	17	1,1	—	26	—	2,6	23	37,8
Škrob, hilj. tona	32	—	—	—	—	32	—	—	32	—
Kvasa, hilj. tona	29	2,0	12	2,4	5,7	7,8	6,6	—	1,2	41,4
Proizvodnja pića										
Kafinirani špiirit, hilj. hl	50	4,2	21	1,4	0,1	23	6,3	4,4	12	42,0
Pivo, hilj. hl	9.588	835	443	615	1434	3.981	2.296	163	1.522	23,8
Bezalkoholna osvježavajuća pića, hilj. hl	2.771	33	45	529	792	1.109	925	20	164	19,1
Proizvodnja stočne hrane										
Kompletna krmna smjesa, hilj. tona	2.048	129	14	748	139	228	790	20	387	36,5
Proizvodnja i prerada duhana										
Fermentirani duhan, tona	74.822	13.638	737	16.073	28.738	—	15.636	2.528	4.690	21,5
Cigarete, tona	46.670	6.479	927	11.052	7.862	6.913	13.437	796	798	23,7

Tabela 9 — Proizvodnja prehrambenih proizvoda u SRH

	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	Index Sto- 77/72 pa ra- sta 1973— 1977.
Tjestenine, tona	18.100	18.502	20.603	17.995	21.505	18.831	104 0,8
Konzerve povrća, tona ³⁾	19.247	20.238	24.442	22.539	25.440	33.071	171 11,4
Kobasičarski proizvodi, tona	26.041	24.327	23.916	26.468	33.790	35.585	136 6,4
Mesne konzerve, tona	21.861	20.578	26.904	25.254	27.014	29.483	134 6,1
Koncentrirane juhe, tona	4.506	4.201	4.277	3.651	4.626	4.243	94 -1,2
Riblje konzerve, tona	19.557	20.453	23.583	22.671	21.211	24.459	125 4,6
Mlijeko u prahu, tona	3.231	3.289	3.547	4.221	4.782	6.981	216 16,6
Maslac, tona	1.067	1.316	1.656	1.958	2.107	3.828	358 29,0
Sirevi, tona	11.846	11.781	12.867	15.094	17.522	20.753	175 11,8
Šećer, tona ⁴⁾	105	116.189	113.701	12.7934	158.072	158.672	150 8,5
Bomboni, slatkiši i kakao, tona	34.561	33.853	38.334	37.408	45.481	43.354	125 4,6
Jestivo ulje, tona	51.096	52.665	54.343	55.446	56.136	55.724	109 1,7
Margarin, tona	11.757	12.251	11.491	11.809	14.030	11.694	99 0,2
Kvasac, tona	8.370	8.662	9.825	10.586	10.578	11.572	138 6,6
Kavovine, tona	3.393	3.348	3.152	3.034	2.967	2.902	85 -3,3
Dječja hrana, tona	—	—	1.702	2.190	2.446	2.964	— —

1) Uključena i proizvodnja bivših neindustrijskih organizacija i zajednica, koje su prema Jedinствenoj klasifikaciji djelatnosti prešle u područje industrije i rudarstva

2) Uključene gumene cijevi svih vrsta i klinasto remenje

3) Uključeno ukiseljeno povrće, dodaci jelima, senf i slični začini

4) Proizvodnja šećera prema kalendarskoj godini, a ne prema kampanji.

Nastavak tabele 9

Proizvodnja pića										
Rafinirani špirit, tis. hl ⁰	2.395	2.371	2.188	2.003	2.083	2.281	95	-1,0		
Pivo tis. hl ⁰	17.718	13.510	18.945	18.258	21.066	21.443	121	3,9		
Gazirana i negazirana bezalkoholna pića, tis. hl	373	375	440	487	513	573	153	8,9		
Proizvodnja stočne hrane										
Stočna hrana i superkoncentrati, tis. tona	675*	633*	746*	678*	721	749	117	3,1		
Proizvodnja i prerada duhana										
Fermentirani duhan, tona	7.695	8.755	10.272	12.072	18.673	16.073	208	15,9		
Cigarete, tona	3.375	3.086	7.156	8.289	9.429	11.052	327	26,7		

Tabela 10 — Promet trgovine na malo prema odabranim proizvodima u SRH

	1970.	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	Index Stopa 77/71 1971— 1977.
Brašno pšenično, t	130.216	135.112	134.160	138.075	131.563	126.706	130.643	133.992	99
Tjestenina, t	26.947	29.928	31.768	37.154	29.031	30.358	30.064	31.736	106
Kruh bijeli i pecivo, t	69.672	86.213	76.702	85.588	84.986	91.000	95.872	93.191	108
Kruh polubijeli i crni, t	156.584	156.893	172.686	169.975	287.858	184.936	174.120	172.592	113
Svježe meso i slanina, t	69.983	71.136	86.698	80.814	88.260	101.198	104.288	111.320	156
Suhomesnati proizvodi i konzerve, t	32.513	36.596	42.215	44.992	47.967	48.513	49.879	54.493	148
Masnoće životinjske, tona	12.727	11.957	12.306	14.687	15.489	13.532	16.413	14.286	119
Masnoće biljne,	29.733	34.949	34.899	36.771	35.105	33.055	34.254	39.439	112
Mlijeko svježe, l	65.268	70.595	79.259	98.163	97.841	118.993	106.550	107.032	152
Krumpir, t	36.275	40.804	37.933	45.646	44.950	45.141	44.573	44.647	109
Svježe povrće, t	34.947	37.091	39.146	46.849	49.529	51.514	41.055	47.380	127
Jabuke, t	21.544	21.716	28.961	29.667	30.048	28.942	27.853	31.107	143
Svježe voće, t	35.129	29.786	57.179	41.548	36.625	39.050	38.075	48.078	161
Južno voće, t	15.722	19.062	21.422	21.027	21.619	23.951	21.349	24.823	130
Ostalo voće, t	118.768	128.991	135.506	140.445	121.275	110.710	121.102	126.909	78
Šećer, t	6.08	7.429	7.029	6.900	7.219	7.331	7.446	7.537	101
Kava, t	46.409	56.765	55.809	57.463	48.269	50.080	43.811	46.110	81
Sol, t	32.813	35.021	33.268	37.800	41.412	39.046	40.454	42.862	122
Vino, tis. l	69.041	90.827	116.513	123.687	111.768	118.027	121.302	130.262	143
Pivo, tis. l	3.958	4.973	5.624	5.495	5.294	4.789	4.587	5.017	100
Rakija, tis. l									
Ostala alkoholna pića, tis. l	7.295	9.764	11.214	11.726	12.104	10.672	12.080	15.163	155
Duhan, t	6.680	6.658	7.526	7.157	7.259	8.164	7.284	7.534	113

Tabela 11 — Potrošnja prehrambenih proizvoda po stanovniku SFRJ

	— utrošene količine u kg —										Stope rasta 1971— 1976	Index 76/71	
	1952.	1957.	1967.	1970.	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.			
Žita³⁾													
Pšenica i raž	131,1	132,2	165,4	156,7	157,9	159,2	155,4	161,7	157,5	155,6	— 0,2	98	
Kukuruz	58,5	46,8	23,1	23,2	23,1	23,3	23,1	22,6	22,6	22,5	— 1,2	96	
Ječam	0,7	1,4	0,9	0,7	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	— 8,9	57	
Riža	0,5	1,9	1,7	2,2	2,4	2,7	1,5	2,3	2,1	2,5	— 2,2	104	
Ostala žita	0,5	2,0	0,9	0,7	0,6	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	—13,1	50	
Povrće													
Krumpir	60,0	61,9	67,5	65,5	69,0	62,9	70,6	71,1	65,6	67,1	0,3	97	
Grah, grašak i sočivo	6,1	8,9	9,2	8,4	9,4	8,4	8,6	8,4	8,0	7,9	— 1,0	84	
Ostalo svježe povrće	30,5	47,9	62,3	74,0	75,1	76,0	86,0	81,9	79,1	87,7	— 2,8	116	
Voće													
Svježe voće i grožđe	35,4	47,8	64,6	59,9	53,6	52,9	59,8	52,2	62,1	67,6	2,0	126	
Orasi i bademi	1,8	0,9	1,8	2,0	2,0	1,6	2,2	2,0	1,6	1,6	— 3,7	80	
Agrumi	0,1	0,7	4,6	6,9	7,5	7,9	6,2	7,4	6,5	6,0	— 2,3	80	
Suho voće	0,5	0,4	1,0	0,5	0,3	0,6	0,5	0,6	0,7	0,6	3,0	200	
Meso													
Govede	4,8	7,0	7,6	8,6	8,4	9,0	9,7	10,9	14,7	15,7	10,4	186	
Svinjsko ¹⁾	6,7	8,5	14,3	14,3	15,9	15,8	15,0	17,6	17,8	16,7	2,6	105	
Ovčje	2,9	2,6	2,3	2,1	2,4	2,4	2,4	2,2	2,7	2,8	4,9	116	
Perad	2,4	3,2	4,8	7,3	7,6	7,5	8,3	9,2	9,3	9,8	4,9	128	
Iznutrice	0,8	1,3	2,9	3,0	3,1	2,8	2,9	3,6	3,7	3,3	1,6	106	
Divljač	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	—10,9	100	
Riba	1,2	1,4	1,7	2,5	2,7	2,8	3,2	3,3	3,0	2,6	0,6	96	
Konjsko	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	
Svinjsko (težina trupova-polutki) ⁴⁾	—	—	23,8	25,3	29,8	28,2	26,7	31,7	33,1	30,0	2,9	104	

Nastavak tabele 11

	1952.	1957.	1967.	1970.	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	Stope Index rasta 1971— 1976
Masnoće	4,9	7,4	7,6	7,7	8,3	8,5	8,8	9,6	9,7	9,7	3,9 116
Svinjska mast	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,1	0,2	0,3	0,1	-10,9 33
Maslinovo ulje	1,4	1,8	6,9	9,3	10,3	9,5	10,0	10,6	10,3	10,4	1,9 100
Ostala biljna ulja											
Mlijeko i mliječni proizvodi											
Mlijeko	58,0	84,0	78,2	76,2	76,9	79,1	81,1	86,9	90,1	100,7	4,7 130
Svježe mlijeko, l	0,1	0,3	0,3	0,2	0,3	0,1	0,3	5,9	6,2	6,5	31,8 144
Mlijeko u prahu	3,8	5,4	5,2	5,2	4,5	5,4	5,9	5,9	0,8	0,8	-5,4 88
Sir (sve vrste)	0,7	0,7	0,9	1,1	0,9	1,0	1,0	1,0	1,66	1,64	2,5 113
Maslac	34	70	98	141	145	149	154	162	32,8	32,8	2,7 115
Jaja, kom	8,0	13,1	25,1	27,9	28,5	29,1	29,4	33,1			
Šećer											
Alkoholna pića											
Pivo, l	7,0	4,4	19,9	28,0	31,5	35,2	37,2	39,0	37,8	36,6	4,6 116
Vino, l	32,0	16,4	27,1	28,3	27,5	28,9	29,2	28,9	28,2	28,0	-0,1 98
Ostala alkoholna pića, l	8,0	3,3	6,6	7,7	7,4	7,6	7,5	7,3	6,9	6,5	-2,9 87
Biokemijski sastav dnevne potrošnje											
Kalorije	2.710	2.883	3.268	3.300	3.369	3.361	3.379	3.562	3.539	3.562	1,3 105
Život. porijekla	15,1	20,0	19,1	19,8	20,2	20,7	21,1	29,1	30,3	31,0	6,6 153
Bjelančevine, g	86,0	90,1	95,5	94,6	96,1	96,3	97,0	102,7	102,6	103,5	1,4 107
Život. porijekla	21,1	25,4	24,2	26,3	26,5	27,2	28,2	29,1	31,1	33,1	3,9 110
Masti, g	57,0	63,9	86,0	95,4	100,9	99,5	102,3	107,8	11,3	11,5	2,6 110
Ugljeni hidrat, g	487	487	548	538	541	542	540	564	553	553	0,5 102

1) Obuhvaćena ukupna potrošnja uključiv i potrošnje industrijske prerade
2) Od 1966. potrošnja računata korigiranim brojem stanovnika (prisutnim). Vidi metodološka objašnjenja potrošnje stanovništva.

3) Sva žita, osim riže, iskazana su u brašnu

4) Vidi napomenu ispod tab.

Tabela 12 — Potrošnja poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u SFRJ

— kg po stanovniku —

	1970/71.	1975/ plan	1985. projekcija
Pšenica i raž	195,4	192,0	130,0
Riža	2,1	2,9	3,5
Šećer	27,3	29,0	38,0
Krumpir	62,0	75,0	90,0
Ostalo povrće	78,2	85,0	115,0
Voće — ukupno	65,7	95,0	120,0
Meso — ukupno	36,4	38,0	55,0
— goveđe	8,6	8,6	14,0
— svinjsko	14,2	16,5	24,0
— perad	7,1	7,4	9,0
Jaja — komada	133	160	220
Mlijeko	124	140	210
Masnoće — ukupno	16,4	17,4	18,0
— svinjska mast	7,3	7,8	6,0
— ulje	9,1	9,6	12,0
Dnevna potrošnja			
— kalorija	3.150	3.200	3.230
— proteina (gr)	86	89	91
— animalni (g)	25	28	42

Napomena: Prema podacima Saveznog zavoda za društveno planiranje

Tabela 13 — Prihodi i osobna potrošnja radničkih tročlanih i četveročlanih
domaćinstava u SRH
(godišnji prosjek na 1 člana domaćinstva)

	1970.	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.
Broj anketiranih domaćinstava	193	197	205	210	232	233	234	238
Broj članova po domaćinstvu	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	238
Prosječan broj zaposlenih članova	1,45	1,40	1,45	1,45	1,45	1,45	1,55	1,55
Prihodi domaćinstva u dinarima	6.950	8.439	10.334	11.688	14.451	18.929	22.262	26.925
Od rada iz radnog odnosa	6.547	7.940	9.698	10.982	13.577	17.918	21.196	25.303
Od rada izvan radnog odnosa	195	250	288	322	398	490	497	535
Od socijalnog osiguranja	133	127	168	189	226	326	377	706
Ostali prihodi	95	122	180	195	250	195	192	381
Rashodi domaćinstva u dinarima	5.791	7.219	8.926	10.251	13.227	18.129	1.834	23.092
Osobna potrošnja	2.376	2.885	3.482	4.220	5.506	6.864	7.985	9.182
Prehrana	199	245	315	384	538	699	744	895
Piće	149	187	273	315	377	490	528	566
Duhan	567	727	835	912	1.121	1.413	1.622	1.893
Odjeća	199	240	284	336	388	473	542	651
Obuća	369	427	509	566	624	813	1.077	1.162
Stan i održavanje	266	338	410	504	658	833	984	1.183
Ogrjev i osvjetljenje	262	386	514	456	744	860	1.234	1.358
Pokucstvo i oprema domaćinstva	233	290	375	418	617	775	833	1.035
Higijena i njega zdravlja	393	465	588	593	813	1.138	1.131	1.543
Kultura i razonoda	490	634	811	1.005	1.135	1.852	1.797	2.133
Prometna sredstva i usluge	298	395	530	542	706	919	1.176	1.491
Ostali troškovi	134	108	324	244	343	692	278	336
Izdaci za kuću, stan i imanje								

	1970.	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.
Povećanje štednje i otplate kredita	1.025	1.112	1.084	1.437	881	1.108	2.150	3.497
u tome: — saldo kredita	-500	-512	-482	-590	-377	-662	-1.519	-2.108
— saldo štednja	+525	+600	+602	+603	+504	+446	+631	+1.389
Struktura prihoda u postocima								
Ukupni prihodi	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Od rada iz radnog odnosa	94,2	94,1	93,8	94,0	94,0	94,7	95,2	94,0
Od rada izvan radnog odnosa	2,8	3,0	2,8	2,7	2,7	2,6	2,2	2,0
Od socijalnog osiguranja	1,6	1,5	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	2,6
Ostali prihodi	1,4	1,4	1,8	1,7	1,7	1,0	0,9	1,4
Struktura osobne potrošnje u postocima								
Ukupna osobna potrošnja	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Prehrana	41,0	40,0	39,0	41,2	41,6	40,1	40,3	39,7
Piće	3,4	3,4	3,5	3,7	4,1	4,1	3,7	3,9
Duhan	2,6	2,6	3,1	3,1	2,9	2,8	2,7	2,5
Odjeća	9,8	10,1	9,3	8,9	8,5	8,2	8,2	8,2
Obuća	3,4	3,3	3,2	3,3	2,9	2,9	2,7	2,8
Stan i održavanje	6,4	5,9	5,7	5,5	4,7	4,7	5,4	5,0
Ogrjev i osvjetljenje	4,6	4,7	4,6	4,9	5,0	4,9	5,0	5,1
Pokucstvo i oprema domaćinstva	4,5	5,3	5,8	4,4	5,6	5,0	6,2	5,9
Higijena i njega zdravlja	3,9	4,0	4,2	4,1	4,7	4,5	4,2	4,5
Kultura i razonoda	6,8	6,4	6,6	5,8	6,1	6,6	6,6	6,7
Prometna sredstva i usluge	8,5	8,8	9,1	9,8	8,6	10,8	9,1	9,2
Ostali troškovi	5,1	5,5	5,9	5,3	5,3	5,4	5,9	6,5
Postotak investicija, štednje i otplate kredita u ukupnim prihodima	16,7	14,5	13,6	14,0	8,5	9,5	10,9	10,0

*Tabela 14 — Potrošnja po stanovniku važnijih životnih namirnica u SR Njemačkoj
(u kilogramima godišnje)*

	φ 1957/61.	1975/76.	1976/77.	1977/78.
Pšenično brašno	57,0	47,7	47,6	49,3
Raženo brašno	23,0	13,8	14,0	14,3
(Žitarice ukupno) 1)	(82,4)	(60,9)	(66,0)	(68,0)
Riža 2)	1,6	1,8	1,7	1,8
Mahunasto povrće	1,4	0,7	1,0	1,0
Krumpir	137,0	79,5	76,8	82,8
Šećer	29,7	34,4	35,7	35,5
Med	0,9	0,9	1,1	1,1
Povrće 3)	50,3	69,7	70,4	72,4
Svježe voće 3)	71,4	88,1	88,3	76,1
Citrusi	16,1	23,3	22,7	22,3
Goveđe meso (bez masnoća)	17,1	21,2	21,7	22,1
Teleće meso (bez masnoća)	1,8	1,6	1,7	1,8
Svinjsko meso (bez masnoća)	29,9	43,7	44,7	46,8
Meso peradi	3,9	9,1	9,1	9,6
Ovčje i kozje meso	0,3	0,7	0,7	0,7
Konjsko meso (bez masnoća)	0,4	0,1	0,1	0,1
Iznutrice	4,3	5,1	5,3	5,3
Ostalo meso 4)	0,6	1,0	1,1	1,1
(Meso ukupno bez masnoća)	(58,3)	(82,5)	(84,4)	(87,5)
Svježe mlijeko 5)	106,7	84,4	83,8	81,4
Pavlaka	2,0	4,1	4,1	4,5
Kondenzirano mlijeko	6,7	7,0	6,8	6,3
Sirevi 6)	7,3	12,1	12,4	13,0
Jaja i proizvodi od jaja	12,8	17,0	16,9	17,5
Maslac	6,6	5,5	5,3	5,6
Mast	12,8	13,2	14,0	14,0
(Konzumne masnoće ukupno)	(25,3)	(25,0)	(25,5)	(25,6)
Margarin	11,1	8,5	8,8	8,6

- 1) U vidu brašna uključujući i proizvode žitarica za ishranu
- 2) Oljuštena uključujući i lom
- 3) Uključujući i prerađene proizvode u svježem stanju
- 4) Meso kunića i divljači
- 5) Uključujući i potrošnju na poljoprivrednim gospodarstvima, neposrednu prodaju kao i kiselo mlijeko i napitke od mlijeka
- 6) Svježi — topljeni sirevi

Tabela 15 — Potrošnja i prihod porodice

Ukupna hrana: potrošnja po glavi stanovnika, maloprodajni težinski ekvivalent po glavnim prehranbenim grupama proizvoda (SAD 1963 — 1977. godine)

God.	Meso, perad i riba					Masti i ulje				
	Meso	perad	riba	ukup- no	Jaja	Mliječ. proiz.	bez masl.	živo- tinj- ske	biljne	ukupno
1963.	69,06	17,23	6,34	92,65	18,27	169,6	19,31	8,88	13,55	22,4
1964.	70,65	17,68	6,25	94,60	18,29	169,6	19,90	8,90	14,55	23,03
1965.	67,29	18,27	6,43	92,46	18,04	169,1	20,18	8,29	14,78	23,05
1966.	68,75	19,86	6,53	95,14	18,00	168,2	21,40	7,61	16,37	23,99
1967.	71,87	20,63	6,43	98,95	18,45	164,1	21,13	7,75	16,05	23,80
1968.	73,60	20,40	6,71	100,7	18,18	165,0	22,08	8,07	16,59	24,67
1969.	73,24	21,35	6,84	101,4	17,82	163,2	22,58	7,21	17,77	24,98
1970.	74,73	22,17	7,16	104,1	17,91	161,4	23,03	6,84	18,59	25,44
1971.	77,27	22,35	7,07	106,7	18,14	161,4	22,76	6,93	18,14	25,07
1972.	75,59	23,30	7,52	106,4	17,77	162,3	23,85	6,30	19,77	26,07
1973.	70,24	22,49	7,75	100,4	16,96	160,5	23,94	5,62	20,45	26,07
1974.	75,14	22,85	7,43	105,4	16,59	157,3	23,49	5,71	19,86	25,57
1975.	71,78	22,49	7,43	101,7	16,05	158,2	23,49	5,03	20,63	25,66
1976.	76,46	23,99	7,84	108,2	15,78	160,6	24,94	4,62	22,31	26,93
1977.	76,23	24,71	7,75	108,7	15,64	158,7	24,08	4,67	21,40	26,07

God.	V o ć e			Dinje	P o v r ć e				
	Svježe	Prerađ.	Uku- pno		Svježe	Kon. zerv.	Smrz- nuto	Uku- pno	Sve zajedno
1963.	32,87	21,90	54,78	11,92	65,07	20,36	3,26	23,62	88,70
1964.	35,14	21,08	56,23	11,24	63,94	20,27	3,44	23,71	87,66
1965.	36,00	21,81	57,82	11,51	63,85	20,77	3,67	24,44	88,29
1966.	36,32	22,35	58,68	10,88	62,76	20,99	3,99	24,98	87,75
1967.	36,18	23,58	59,77	11,02	63,85	21,72	4,08	25,80	89,65
1968.	34,87	23,08	57,95	11,29	65,12	22,35	4,39	26,75	91,87
1969.	35,23	25,30	60,54	11,15	63,71	22,85	4,12	26,98	90,75
1970.	35,96	25,21	61,17	11,42	63,94	22,62	4,35	26,98	90,92
1971.	35,55	25,25	60,81	11,11	63,80	23,17	4,39	27,57	91,38
1972.	33,92	24,89	58,81	10,83	64,17	23,17	4,53	28,16	92,33
1973.	33,64	25,66	59,31	10,79	64,66	24,57	4,85	29,43	94,10
1974.	34,87	24,26	59,13	9,56	65,62	24,17	4,62	28,79	94,41
1975.	36,86	25,62	62,49	9,65	65,25	23,76	4,39	28,16	93,42
1976.	37,86	25,84	63,71	10,24	65,57	24,03	4,62	28,66	94,23
1977.	36,41	25,80	62,22	10,38	64,57	24,17	4,67	28,84	93,42

God.	Krumpir, Grah slatki grašak krumpir soja	Brašno žitni proizv.	Šećer i druga sladila	Kava čaj i kakao	Ukupna hrana život. biljni proiz. proizv.	ukupno		
1963.	43,62	7,70	65,30	50,38	7,07	286,1	351,9	638,0
1964.	41,54	7,70	65,30	50,65	6,98	287,9	351,0	638,9
1965.	39,22	7,43	65,30	50,74	6,84	285,2	351,0	625,2
1966.	41,18	7,16	64,85	51,06	6,84	286,6	354,6	641,2
1967.	37,36	7,48	65,30	51,51	6,89	286,6	354,1	640,7
1968.	39,68	7,43	65,30	52,19	6,93	289,3	358,2	647,5
1969.	38,50	7,52	65,75	53,28	6,57	287,5	360,9	648,5
1969.	38,50	7,52	65,75	53,28	6,57	287,5	360,9	648,5
1970.	37,77	7,16	63,94	53,96	6,48	287,9	360,5	648,5
1971.	37,27	7,25	64,39	54,42	6,30	291,1	360,0	651,2
1972.	37,59	7,52	63,49	55,64	6,71	290,6	361,4	652,1
1973.	35,78	8,11	63,49	56,55	6,48	281,6	364,1	645,7
1974.	34,37	8,02	62,58	55,87	6,03	282,9	358,7	641,7
1975.	37,50	8,16	63,03	53,51	5,75	278,9	362,8	641,7
1976.	35,96	7,93	64,85	57,14	6,12	286,6	371,4	658,0
1977.	39,18	7,80	63,03	58,68	4,76	285,7	369,6	655,3

Tabela 16 — Proizvodnja nekih prehrambenih proizvoda¹
i nabavljene sirovine u ugostiteljstvu²
Jugoslavije

Prehrambeni proizvodi	Proiz- vodnja	1 9 7 7. Potrošnja u ugosti- teljstvu (procjena)	Udio ugos- titeljstva (u %)
Meso i prerađevine (u 000 t)	1.144	106,0	9,3
Krumpir (u 000 t)	3.084	507	16,7
Grah (u 000 t)	170	8,6	5,1
Mlijeko svježe i u prahu (u 000 t)	4.079	25,3	0,6
Jaja (u mln. kom.)	4.041	176,1	3,1
Šećer (u 000 t)	667	18,6	2,0
Pivo (u 000 t)	959	24,0	28,8
Vino (u 000 t)	630	74	11,8

Tabela 17 — Procjena turističke potrošnje važnijih prehrambenih proizvoda u Jugoslaviji (1977. godine)

Prehrambeni proizvodi	Jedinica mjera	domaći turizam	Inozemni turizam	Ukupno turizam
Žitarice	000 tona	60,5	28,4	118,0
Povrće	000 tona	101,8	36,5	138,3
Voće	000 tona	67,8	28,4	96,2
Meso	000 tona	72,0	32,4	104,4
Masnoće	000 tona	10,2	3,2	13,4
Mlijeko svježe i u prahu	000 tona	67,8	32,4	97,0
Sir i maslac	000 tona	7,9	4,1	12,0
Jaja	mln. kom.	180,8	105,3	286,1
Šećer	000 tona	28,3	11,7	40,0
Pivo	000 tona	56,5	40,5	97,0
Vino	000 tona	33,9	16,2	50,1

Tabela 18 — Bilancama su utvrđene slijedeće potrebe poljoprivredno-prehrambenih proizvoda za turističku potrošnju u 1979. godini na području SR Hrvatske*)

Naziv proizvoda	Jedinica mjere	Količina
Svježe meso	tona	20.666
Prerađevine od mesa	tona	2.522
Ribe i mekušci	tona	4.096
Mlijeko i prerađevine	tona	7.821
Masnoće	tona	2.872
Voće i prerađevine	tona	10.884
Povrće i prerađevine	tona	31.898
Šećer	tona	2.579
Kava	tona	420
Jaja	000 komada	45.528
Alkoholna pića	000 litara	47.779
Bezalkoholna pića	000 litara	43.720

*) Ovdje se daju podaci samo po grupama proizvoda.

Detaljnija specifikacija potrebna po grupama i asortimanu daje se u prilogu.

Tabela 19 — Izvoz po robnim sektorima SMTK

	Količina u 000 tona				Vrijednost u milijunima dinara ¹⁾					
	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.
Ukupno	9.428	9.637	7.798	9.239	9.662	52.060	69.434	74.318	89.025	95.927
Proizvodi za hranu	791	712	467	892	746	7.279	6.087	6.838	1.479	1.491
Žive životinje	48	39	69	56	51	878	748	1.437	1.479	1.491
Meso i prerade od mesa	91	57	85	88	85	3.709	1.955	2.614	3.279	3.384
Mliječni proizvodi i jaja	3	2	2	3	1	52	33	35	79	37
Ribe i riblje prerade	16	17	17	23	18	246	321	352	450	413
Žitarice i prerade od žitarica	468	399	80	507	337	1.140	1.338	653	1.871	1.571
Voće i povrće	106	18	147	105	178	1.016	1.343	1.440	1.529	1.831
Stočna hrana	34	65	58	102	66	42	120	116	244	234
Ostali proizvodi za hranu	25	15	9	8	10	196	229	191	177	275
Pića i duhan	110	129	117	136	148	1.099	1.436	1.892	2.178	1.838
Pića	91	109	91	110	128	480	667	566	654	755
Duhan i prerade od duhana	19	20	26	26	20	619	769	1.326	1.524	1.081

Nastavak tabele 19

Uvoz po robnim sektorima SMTK

	Količina u 000 tona			Vrijednost u milijunima dinara ¹⁾						
	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.
Ukupno	23.863	26.374	23.865	23.909	27.288	82.328	137.237	140.465	134.444	175.796
Proizvodi za hranu	1.540	2.126	862	2.190	1.590	9.121	11.973	7.165	11.391	13.997
Žitarice i prerade od žitarica	357	1.042	58	898	569	1.041	3.895	315	2.585	1.679
Voće i povrće	257	315	319	505	412	1.111	1.567	1.516	2.000	2.638
Kava, kakao, začini i preradevine	59	72	67	51	77	1.396	2.099	1.906	2.161	5.156
Ostali proizvodi za hranu	867	697	418	736	532	5.573	4.412	3.428	645	4.524
Pića i duhan	26	20	59	9	14	149	181	493	239	312

1) Po paritetu 1 SAD dolar = 18,25 dinara

Tabela 20 — Izvoz i uvoz u SRH

u milijunima dinara

	1970.	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	Index rasta 77/71.	Stope rasta 71-77.
Proizvodi za hranu u SRH	1.287	1.250	1.715	1.757	1.437	1.659	2.269	2.300	184	8,6
žive životinje	362	416	791	397	329	624	698	661	158	9,0
meso i mesne prerađevine	459	457	484	702	384	418	658	628	137	4,6
mlječni proizvodi i jaja	8	10	9	2	4	4	10	2	20	-17,9
ribe i riblje prerađevine	108	100	122	142	174	190	284	264	264	13,6
žitarice i prerađevine	157	103	89	319	250	172	266	285	276	8,9
voće i povrće	117	115	153	122	169	156	194	233	202	10,3
stočna hrana	28	11	4	2	10	16	55	50	454	8,6
ostali proizvodi za hranu	48	38	62	71	117	79	104	177	465	20,5
Pića i duhan	210	213	144	130	187	247	258	246	115	2,3
pića	193	188	121	104	160	148	133	170	90	-1,8
duhan i prerađevine	17	25	23	26	27	99	125	76	304	23,8
Proizvodi za hranu žitarice i prerađe- vine od žita	649	806	790	1.272	1.713	1.435	1.258	2.005	248	17,4
voće i povrće	48	129	65	48	97	68	20	23	17	-9,9
	119	156	162	229	282	320	476	450	288	10,9

nastavak tabele 20.

	1970.	1971.	1972.	1973.	1974.	1975.	1976.	1977.	Stope Index rasta 77/71. 71-77.
kava, kakao, začini i preradevine	255	280	239	192	368	456	223	715	255 15,8
ostali proizvodi za hranu	227	241	324	803	966	591	539	817	339 20,1
SALDO IZVOZA i UVOZA									
UKUPNO	-3.970	-4.291	-2.504	-7.281	-17.339	-15.670	-10.605	-17.735	
Proizvodi za hranu	638	444	925	485	276	224	1.011	295	
Pića i duhan	193	200	135	115	126	172	228	191	

Tabela 21 — Dohodak po radniku

	1966.	1968.	1970.	1972.	1974.	1976.
Ukupna privreda	100	100	100	100	100	100
Tvornice poljopr. strojeva	89	74	93	97	101	99
Tvornica mineral. gnojiva	170	139	147	173	236	133
Tvornice stočne hrane	8	88	190	184	171	146
Vodoprivreda	104	108	103	91	85	120
Poljoprivreda	82	76	81	93	91	110
Ribarstvo	68	68	97	93	88	89
Mlinovi i ljuštionica	100	96	110	114	116	117
Pekare	95	100	100	100	88	95
Tvornice tjestenine	38	48	73	74	81	70
Tvornice šećera	118	108	132	67	172	357
Tvornice bombona	95	80	90	86	93	85
Tvornice ulja	109	120	122	151	158	121
Tvornice škroba	114	120	164	144	145	170
Tvornice konzervi voća i povrća	59	64	74	77	72	72
Pivovare	263	212	171	137	115	110
Tvornice alkoholnih pića	191	148	119	137	126	125
Tvornice bezalkoholnih pića	82	72	103	149	117	108
Tvornice za preradu mesa	73	76	87	88	78	67
Tvornice konzervi i prerada mlijeka	68	88	90	114	101	134
Tvornice ribljih konzervi	59	56	74	77	75	59
Tvornice fermentiranog duhana	82	100	84	105	108	130
Tvornice cigareta	318	384	84	125	94	104
Trgovina na veliko prehrambenih proizvoda	132	144	103	116	106	110
Vanjska trgovina preh. proizv.	241	212	145	139	148	255
Trgovina na malo prehrambenim proizvodima	118	132	93	93	75	85

Tabela 22 — Dohodak prema prosječno korištenim sredstvima

	1966.	1968	1970.	1972.	1974.	1976.
Ukupna privreda	100	100	100	100	100	100
Ivor. poljopr. strojeva	73	108	123	128	139	111
Tvornica mineral. gnojiva	58	50	55	63	115	37
Tv. stočne hrane	36	50	71	71	57	67
Vodoprivreda	50	42	39	28	36	44
Poljoprivreda	73	72	74	91	100	89
Ribarstvo	108	78	136	77	109	100
Mlinovi i ljuštionice	71	69	79	86	94	85
Pekare	144	158	150	140	148	155
Tvornice tjestenine	56	97	118	117	94	85
Tvornice šećera	60	53	60	28	106	167
Tvornice bombona	185	150	160	177	161	126
Tvornice ulja	71	86	84	97	100	70
Tvornice škroba	81	94	134	100	82	96
Tvornice konz. voća i povrća	44	69	76	94	79	70
Pivovare	198	144	108	103	36	70
Tvornice alkoholnih pića	223	136	121	131	82	74
Tv. bezalkoholnih pića	198	197	324	234	82	96
Tv. za preradu mesa	77	78	87	86	76	74
Tv. konzervi i prerad. mlijeka	94	125	155	102	82	133
Tv. ribljih konzervi	89	97	129	137	106	89
Tv. fermentir. duhana	52	55	55	68	67	74
Tvornica cigareta	269	355	87	88	54	67
Trgovina na veliko prehramb. proizvodima	125	147	95	128	94	137
Vanjska trgovina prehran- benim proizvodima	96	80	100	88	48	52
Trgovina na malo pre- hrambenim proizvodima	287	339	195	208	197	174

Tabela 23 — Akumulacija prema dohotku

	1966.	1968.	1970.	1972.	1974.	1976.
Ukupna privreda	100	100	100	100	100	100
Tvornica poljopr. strojeva	88	50	72	100	88	69
Tvornica min. gnojiva	176	125	65	100	206	136
Tv. stoč. hrane	94	47	231	147	159	127
Tv. stočne hrane	94	47	231	147	159	127
Vodoprivreda	141	192	138	100	76	236
Poljoprivreda	106	71	74	99	103	96
Ribarstvo	100	83	115	120	100	50
Mlinovi i ljuštionice	112	105	115	100	106	109
Pekare	69	58	69	54	59	58
Tv. tjestenine	47	25	15	80	53	27
Tvornice šećera	164	25	100	67	70	572
Tvornice bombona	170	125	115	87	129	73
Tvornice ulja	123	92	123	180	141	154
Tvornice škroba	135	208	223	167	153	191
Tv. konz. voća i povrća	82	125	131	113	94	54
Pivovare	323	341	215	167	118	109
Tv. alkoholnih pića	188	167	154	180	135	91
Tv. bezalkoholnih pića	106	67	361	252	106	73
Tv. za preradu mesa	100	108	92	67	76	64
Tv. konz. i preradu mlijeka	65	100	46	87	76	154
Tv. ribljih konzervi	41	13	36	63	46	0
Tv. ferment. duhana	76	50	69	140	141	145
Tvornice cigareta	35	42	54	153	88	104
Trgovina na veliko prehrambenim proizvodima	94	108	92	113	88	105
Vanjska trgovina prehramb. proizvodima	165	150	154	140	129	182
Trgovina na malo prehrambenim proizvodima	70	92	115	113	70	90

Tabela 24 — Akumulacija prema prosječno korištenim poslovnim sredstvima

	1966.	1968.	1970.	1972.	1974.	1976.
Ukupna privreda	100	100	100	100	100	100
Tv. poljopr. strojeva	65	37	88	130	125	77
Tvornice mineral. gnojiva	105	63	35	64	237	50
Tv. stočne hrane	35	23	163	130	93	87
Vodoprivreda	71	77	53	28	28	100
Poljoprivreda	87	51	55	90	102	83
Ribarstvo	105	63	161	92	109	50
Mlinovi i ljuštionice	79	72	90	85	98	90
Pekare	96	113	102	79	84	90
Tv. tjestenina	26	23	20	96	52	23
Tvornice šećera	102	14	59	19	75	947
Tvornice bombona	325	188	180	157	207	90
Tvornice ulja	89	77	100	177	143	107
Tvornice škroba	112	202	294	168	125	180
Tv. konz. voća i povrća	49	93	94	104	75	40
Pivovare	656	500	227	168	43	73
Tv. alkohol. pića	420	225	178	234	114	67
Tv. bezalkoholnih pića	214	139	1.064	596	89	77
Tv. za preradu mesa	76	84	80	60	61	43
Tv. konzervi i pr. mlijeka	61	128	67	87	61	197
Tv. ribljih konzervi	37	12	47	85	48	0
Tv. ferment. duhana	40	28	35	96	93	107
Tvornice cigareta	92	160	45	45	134	67
Trgovina na veliko prehrambenih proizvoda	120	160	84	147	84	143
Vanjska trgovina prehrambenih proizvoda	159	119	149	126	66	93
Trgovina na malo prehrambenih proizvoda	206	304	212	228	143	153

Tabela 25 — Čisti osobni dohodak po radniku

	1966.	1968.	1970.	1972.	1974.	1976.
Ukupna privreda	100	100	100	100	100	100
Tvornice poljopr. strojeva	104	104	91	102	107	107
Tvornice mineral. gnojiva	149	134	131	124	94	113
Tv. stočne hrane	87	87	119	122	123	104
Vodoprivreda	105	104	113	98	95	101
Poljoprivreda	87	81	87	94	98	97
Ribarstvo	95	89	103	106	100	105
Mlinovi i ljuštionice	108	98	94	101	104	102
Pekare	126	133	112	109	100	104
Tv. tjestenine	79	71	93	82	89	82
Tvornice šećera	110	94	117	118	111	117
Tvornice bombona	101	94	93	92	100	88
Tvornice ulja	105	109	106	117	118	99
Tvornica škroba	107	106	127	114	117	115
Tv. konz. voća i povrća	77	67	75	77	79	79
Pivovare	138	133	128	113	101	101
Tv. alkohol. pića	120	111	106	112	109	106
Tv. bezalkoholnih pića	95	100	75	112	97	97
Tv. za preradu mesa	91	90	91	91	90	90
Tv. za preradu mlijeka	103	104	102	121	109	140
Tv. ribljih konzervi	87	80	85	93	64	81
Tv. ferment. duhana	77	32	75	92	93	100
Tvornice cigareta	97	103	95	104	99	94
Trgovina na veliko prehramb. proizvoda	106	107	108	106	101	103
Vanjska trgovina prehramb. proizvoda	105	100	110	106	113	130
Trgovina na malo prehrambenih proizvoda	101	104	99	98	89	92

PRILOG POZNAVANJU TIPOVA INDIVIDUALNIH GOSPODARSTAVA U DALMACIJI

Bolje i svestranije poznavanje stanja i tendencija razvoja individualnih gospodarstava omogućuje realniji pristup u rješavanju kompleksnih problema u ovom sektoru proizvodnje.

U nastojanju da pridonese ovoj spoznaji, poslužit će rezultati dobiveni istraživanjem individualnih gospodarstava na području Dalmacije. Rezultati naših novijih istraživanja nisu obrađeni, te ćemo se koristiti podacima iz 1971. godine, koji su dobiveni anketnim istraživanjem 342 reprezentativna gospodarstva Dalmacije.

U principu su gospodarstva po veličini kapaciteta, proizvodnji, dohotku i drugim obilježjima vrlo različita, ali ipak izvjestan broj nosi neka zajednička obilježja što ih razlikuje od drugih gospodarstava te je i moguće formirati određene tipove. Formirani tipovi nam pružaju mogućnost izbora najpovoljnijeg gospodarstva (natprosječnog) do onog najnepovoljnijeg, a isto tako nam se pružaju mogućnosti da usmjeravamo pojedini tip gospodarstva na unapređenje proizvodnje.

1. Neka obilježja prosječnog istraživanja gospodarstva Dalmacije

Prosječno gospodarstvo imalo je 5,1 člana u domaćinstvu (51 član u 10 domaćinstava) od čega je 1,7 članova radilo na gospodarstvu, a 0,9 članova bilo je stalno zaposleno.

Ukupna površina gospodarstva iznosila je 4,62 hektara, od čega je obradiva površina 1,93 hektara. U obradivim površinama najviše su zastupljene oranice sa 1,24 hektara, od kojih 0,17 hektara nije bilo obrađeno, zatim vinogradi 0,32 hektara i voćnjaci i livade 0,37 hektara.

Broj stoke po gospodarstvu je mali: u prosjeku 8 komada peradi, 7 ovaca, 1 svinja i 0,4 krave i steone junice.

Poljoprivredna proizvodnja, s obzirom na visinu vrijednosti proizvodnje od pojedine grane, je vinogradarsko-stočarsko-ratarsko-povrtlarska. U ukupnoj vrijednosti proizvodna vrijednost grožđa je zastupljena sa 21 posto, stočni proizvodi i meso sa 29 posto, ratarska i povrtlarska proizvodnja sa 30 posto, voćarstvo sa 5 posto, prerađevine sa 12 posto (u čemu je glavna stavka vrijednost vina) i ostali proizvodi sa 3 posto. U cjelini uzevši, poljoprivredna proizvodnja većim je dijelom namijenjena za potrošnju u domaćinstvu i gospodarstvu, a manji dio (39 posto) se prodaje. Vino, povrće i proizvodi u stočarstvu su najznačajniji tržišni proizvodi.

Mr Stipe RADINOVIC

Institut za jadranske kulture i melioracije krša — Split